

Reformationen under lupp (7,5 hp)

The Reformation Examined (7,5 ECTS credits)

Grundnivå

Ämnesområde: TEOLOGI (historisk teologi)

Kurskod: 0262

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för högskolestudier. Som programkurs i utbildningsprogrammet för kandidatexamen i teologi förutsätter kursen normalt att A-kursen: introduktion i filosofi och teologi (30 hp) är fullgjord. Det är en fördel om även kurserna Kyrkans historia I–II (15 hp) eller motsvarande har fullgjorts.

Utbildningsmål

Efter genomgången kurs förväntas den studerande kunna redogöra för huvuddragen i reformationerna under 1500-talet och början av 1600-talet och hur nutida forskning resonerar kring denna komplexa transformationsperiod i europeisk historia.

Den studerande ska dessutom fördjupa sig i, redogöra för och kritiskt analysera två valda ämnesområden inom reformationstidevarvet respektive historieskrivningen om reformationen.

De studerande förväntas efter genomgången kurs visa god förmåga att kunna förhålla sig till olika paradigmer och synsätt som styr historieskrivningen kring reformationen.

Innehåll

Kursen behandlar en omvälvande period i Europas historia. Upplägget består av sju delar. 1)

Inledning med övergripande perspektiv och allmän orientering.

2) Katolsk reform. Exempel på förnyelse av utbildningsväsendet, bönelivet samt både klostrens och lekfolkets utformning av katolsk spiritualitet.

3) Det kroppsliga och sinnliga ersätts av ord. Hur såg det man kallar ”trons materialitet” ut och vad innebar förändringen?

4) Gillena och brödraskapen avskaffades. Vilken roll hade de? Varför avskaffades de? 5)

Upplösningen av klostren i Sverige. Vad hände och varför? 6) Även det organiserade motståndet mot reformationen i form av uppror behandlas. 7) Konst och arkitektur från och med konciliet i Trento.

Undervisning och examination

Undervisning och examination på halvdistan

Kursstarten sker via kursportalen på nätet. Två obligatoriska samlingar i S:ta Birgittas kloster i Vadstena. Undervisning ges i form av föreläsningar samt seminarieövningar.

Examination sker på tre sätt:

- 1) aktivt deltagande under lektionspassen (10 procent av slutbetyget).
- 2) inlämning av PM 1 på ca 2 500 ord och presentation av detta vid en halvdistanssamling (50 procent av slutbetyget.)
- 3) inlämning av PM 2 på ca 2 500 ord (40 procent av slutbetyget.)

Deltagarna fördjupar sig efter eget val i samråd med lärarna i två av ca 15 olika ämnesområden. Till dessa ämnesområden som i sin tur kan avgränsas och specificeras hör: bönelivet, renässanshumanister, reformatorer, Franciskanorden, Jesuitorden, klosterlivet, trons materialitet, gillen och brödraskap, utbildning, konst och arkitektur, uppror och motstånd, livet i socknen, konciliet i Trento, retorik samt manligt och kvinnligt.

Kursen utgår från antologin *Doften av rykande veckor* (Artos 2016) som beskriver hur reformationen i Sverige innebar en kulturrevolution mot folkflertalets vilja.

Litteratur

Heiding, Fredrik & Nyman, Magnus (red.), *Doften av rykande veckor – reformationen ur folkets perspektiv*, Artos, Skellefteå, 2016.

Utöver denna kursbok väljs litteratur beroende på val av PM uppgift. Sammanlagt antal sidor i hela kursen beräknas bli ca 1 200. Exempel på litteratur är följande:

Martin, BERNTSON, *Klostren och reformationen. Upplösningen av kloster och konvent i Sverige 1523–1596*, Norma, Skellefteå, 2003.

Martin, BERNTSON, *Mässan och armborstet. Uppror och reformation i Sverige 1525–1544*, Artos, Skellefteå, 2010.

Eamon DUFFY, *The Stripping of the Altars: Traditional Religion in England 1400-1580* (Andra upplagan, 2005).

Stina FALLBERG SUNDMARK, *Sjukbesök och dödsberedelse. Sockenbudet i svensk medeltida och reformatorisk tradition*, Bibliotheca Theologiae Practicae 84, Artos, Skellefteå, 2008.

Johnny HAGBERG (red.), *Magnus Haraldsson och hans samtid*. Skara Stiftshistoriska sällskap serie: 47. (2009)

Magnus NYMAN, *Förlorarnas historia: Katolskt liv i Sverige från Gustav Vasa till drottning Kristina* (Andra uppl. 2002)

John W. O'MALLEY, *The First Jesuits*, Harvard University Press, Cambridge, MA, 1993. *De första jesuiterna*, övers. Per Beskow, Artos, Skellefteå, 2012

John W. O'MALLEY, *Trent: What Happened at the Council*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 2013.

PM kan också behandla primärlitteratur, det vill säga texter av till exempel Erasmus av Rotterdam, Ignatius av Loyola, Petrus Canisius, Teresa av Ávila.

Se i övrigt ”Kursplaner: allmänna bestämmelser”

Kursplanen fastställd 2016-06-08

Kursplanen gäller fr.o.m. 2016-07-01

